

Naruči Has

Predmet: Klijent Server Sistemi

Januar 2021.

Profesor:
Dr. Mirko Kosanović

Student:
Uroš Simić - REr 2/18

SADRŽAJ

Uvod	str. 3
Instalacija i podešavanje	str. 4
Rute	str. 5
Baza	str. 6
Funkcije	str. 7
Frontend	str. 8
Zaključak	str. 10

Uvod

Projekat "Naruči Has" je veb aplikacija za ugostiteljske objekte. Zamisao ove aplikacije je laka komunikacija između konobara i kuhinje. Kada konobar primi porudžbinu klikom na neki od proizvoda šalje kuhinji informaciju šta je potrebno da pripreme. Ceo meni je vidljiv na stranici za konobare dok je poručeno vidljivo na stranici za kuhinju. Sve radi u realnom vremenu.

Tehnologije koje koristimo kako bi napravili ovu aplikaciju su:

- Node.js za serverski deo aplikacije (Express framework)
- RethinkDB za bazu
- Angular biblioteku za front-end deo aplikacije

Ceo projekat napisan je u programu PhpStorm

Šta je Node.js ?

To je višeplatformsko JavaScript radno okruženje otvorenog koda za izvršavanje JavaScript-a na serverskoj strani. Node.js omogućava da se JavaScript koristi za skripte na serverskoj strani koje omogućavaju da se sadržaj dinamičnih veb stranica generiše na serveru pre nego što se pošalje do veb pregledača korisnika. Node.js omogućava uniformisanje razvoj veb aplikacija u jednom programskom jeziku, bez potrebe da se za skripte na serverskoj strani koristi različit programski jezik. Ovakav izbor arhitekture omogućava optimizaciju propusnosti i skalabilnosti u veb aplikacijama sa mnogo ulazno/izlaznih operacija kao i za veb aplikacije u realnom vremenu (npr. programi za komunikaciju u realnom vremenu i igrice u veb pregledaču).

Više o NodeJS-u možete pogledati na nodejs.org

Šta je Express.js ?

To je veb aplikacija u okviru Node.js servera, dizajnirana za izradu jednostraničnih, višestraničnih i hibridnih veb aplikacija. To je standardni serverski okvir za Node.js. Express.js je pozadinski deo MEAN steka.

Više o Express framwork-u možete pogledati na expressjs.com

Šta je RethinkDB ?

To je prva open-source, prilagodljiva JSON baza podataka napravljena za pravljenje aplikacija u realnom vremenu. RethinkDB baza podataka, umesto zahtevanja (polling) promena, developer može reći RethinkDB-u da neprekidno push-uje nove podatke u realnom vremenu. Zahvaljujući ovome, pravljenje aplikacija u realnom vremenu je skraćeno i olakšano.

Više o RethinkDB-u možete pogledati na rethinkdb.com

Šta je AngularJS?

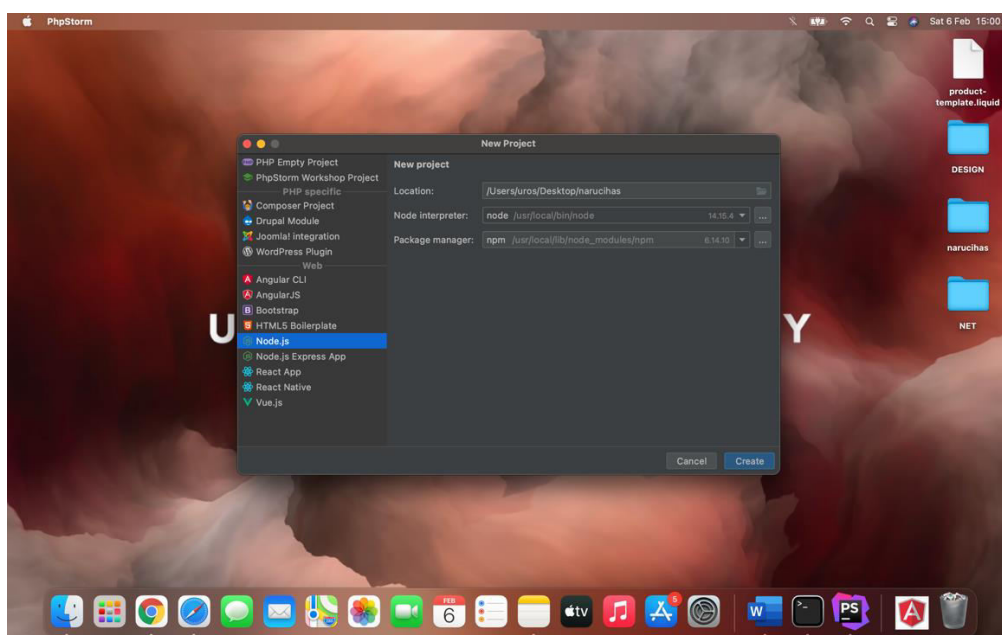
To je open source veb aplikacioni framework koji omogućava pravljenje dinamičke veb aplikacije i proširuje HTML vokabular. AngularJS prilagođava JavaScript kod u zavisnosti od pretraživača.

Više o AngularJS-u možete pogledati na angularjs.org

Kako instaliramo i podešavamo projekat

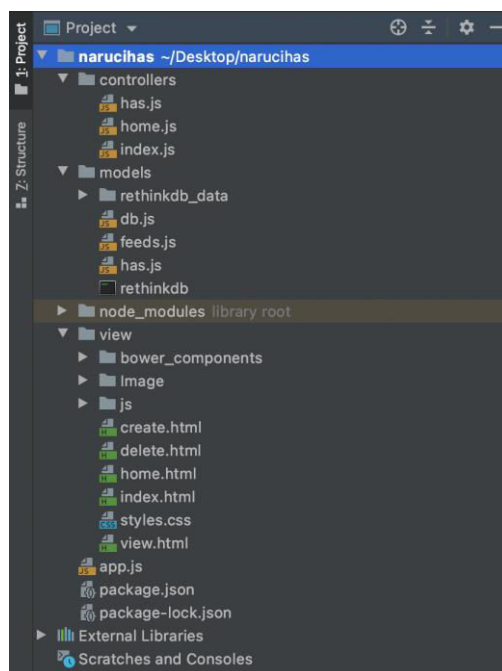
Pre nego da počnemo sa radom moramo da instaliramo tehnologije koje su nam potrebne za razvoj i rad projekta. Preuzimamo Node.js i RethinkDB bazu podataka, linkovi od sajtova sa kojih preuzimamo su navedeni u tekstu iznad.

Kao što smo već naveli aplikaciju razvijamo u PhpStorm-u. Kreiranje Node.js projekta izgleda ovako:

Kad otvorimo PhpStorm biramo lokaciju gde ćemo da smestimo naš projekat i biramo Node.js

Naredni korak jeste kreiranje foldera potrebnih za rad. Ovo je izgled potpuno kreiranog projekta, gde se koristi Model View Controller obrazac (MVC). Folder `node_modules` se kreira naknadno.

Instaliranjem RethinkDB baze podataka dobijamo jedan fajl `rethinkdb`, on nam služi da kasnije pokrenemo bazu. Kada pokrenemo taj `rethinkdb` fajl, on otvara Terminal i tu pokreće bazu. Node.js projekti zahtevaju `package.json` fajl, njega kreiramo iz Terminala pozicioniranjem na folder i komandom `npm init`. Express framework možemo instalirati komandom `npm install -g express`.

Rute koje koristimo

Našem projektu trebaju rute, njih ćemo smestiti u folder `Controllers`. Koristićemo 3 različite rute.

- GET `/has` – Ova ruta nam služi da vrati sve menije koje smo prethodno kreirali iz aplikacije i smestili ih u RethinkDB bazu
- POST `/has` – Ova ruta nam služi da kreiramo novi meni i smestimo ga u našu bazu
- DELETE `/has` – Ova ruta nam služi da obrišemo sve menije koje smo prethodno kreirali u našoj bazi

Index i Home rute možemo videti ovde

```

1  var express = require('express');
2  var router = express.Router();
3
4  router.use('/', require('./home'));
5  router.use('/has', require('./has'));
6
7  module.exports = router;

```

```

1  var express = require('express');
2  var router = express.Router();
3  var app = express();
4
5  module.exports = router;

```

/ služi da pozovemo statičke fajlove
/has vrši pozive server

Podešavanje Baze – RethinkDB

Ovde ćemo da prikažemo podešavanje baze podataka koju ćemo koristiti u našem projektu.

Fajl u kome kreiramo bazu zove se db.js a nalazi se u folderu Models. Baza koju kreiramo zove se Hrana. Kreiramo i tabelu u bazi, ona se zove Food.

```

'use strict';
var rethinkdb = require('rethinkdb');
var async = require('async');

class db {
  setupDb() {
    var self = this;
    async.waterfall([
      function(callback) {
        self.connectToRethinkDbServer(callback, function(err, connection) {
          if(err) {
            return callback(true, "Error in connecting RethinkDB");
          }
          callback(null, connection);
        });
      },
      function(connection, callback) {
        rethinkdb.dbCreate('hrana').run(connection, function(err, result) {
          if(err) {
            console.log("Database already created");
          } else {
            console.log("Created new database");
          }
          callback(null, connection);
        });
      },
      function(connection, callback) {
        rethinkdb.db('hrana').tableCreate('food').run(connection, function(err, result) {
          connection.close();
          if(err) {
            console.log("Table already created");
          } else {
            console.log("Created new table");
          }
          callback(null, "Database is setup successfully");
        });
      }
    ], function(err, data) {
      console.log(data);
    });
  }

  connectToRethinkDbServer(callback) {
    rethinkdb.connect({
      host : 'localhost',
      port : 28015
    }, function(err, connection) {
      callback(err, connection);
    });
  }

  connectToDb(callback) {
    rethinkdb.connect({
      host : 'localhost',
      port : 28015,
      db : 'hrana'
    }, function(err, connection) {
      callback(err, connection);
    });
  }
}

module.exports = db;

```

U kodu iznad vidimo tri glavne funkcije

- setupDb() – Vršiti konektovanje sa RethinkDB serverom, pravimo bazu i tabelu ukoliko ne postoji
- connectToRethinkDbServer() – Vršiti konektovanje sa našim lokalnim serverom
- connectToDb() – Vršiti konektovanje sa našom lokalnom bazom

```
var dbModel = new db();
```

```
dbModel.setupDb();
```

Dodajemo ovih komanda u fajl app.js, zbog njih prvi put kada pokrenemo konzolu pišaće Created new database, Created new table i Database is setup successfully.

RethinkDB Funkcije

Ovde vidimo fajl has.js iz foldera Models. U ovom fajlu kreiramo klasu Has.

Klasa sadrži nekoliko funkcije

- addNewHas() – Služi za dodavanje nove hrane
- getAllHas() – Služi za prikazivanje hrane
- deleteHas() – Služi za brisanje hrane

```
addNewHas(foodData, callback) {
  async.waterfall([
    function(callback) {
      var foodObject = new db();
      foodObject.connectToDb( callback: function(err, connection) {
        if(err) {
          return callback(true, "Error connecting to database");
        }
        callback(null, connection);
      });
    },
    function(connection, callback) {
      rethinkdb.table('food').insert({
        "hrana" : foodData.hrana
      }).run(connection, function(err, result) {
        connection.close();
        if(err) {
          return callback(true, "Error happens while adding new food");
        }
        callback(null, result);
      });
    }
  ], function(err, data) {
    callback(err === null ? false : true, data);
  });
}
```

```
getAllHas(callback) {
  async.waterfall([
    function(callback) {
      var foodObject = new db();
      foodObject.connectToDb( callback: function(err, connection) {
        if(err) {
          return callback(true, "Error connecting to database");
        }
        callback(null, connection);
      });
    },
    function(connection, callback) {
      rethinkdb.table('food').run(connection, function(err, cursor) {
        connection.close();
        if(err) {
          return callback(true, "Error fetching food to database");
        }
        cursor.toArray(function(err, result) {
          if(err) {
            return callback(true, "Error reading cursor");
          }
          callback(null, result);
        });
      });
    }
  ], function(err, data) {
    callback(err === null ? false : true, data);
  });
}
```

```

deleteHas(foodData, callback) {
  async.waterfall([
    function(callback) {
      var foodObject = new db();
      foodObject.connectToDb( callback: function(err, connection) {
        if(err) {
          return callback(true, "Error connecting to database");
        }
        callback(null, connection);
      });
    },
    function(connection, callback) {
      rethinkdb.table('food').delete().run(connection, function(err, result) {
        connection.close();
        if(err) {
          return callback(true, "Error happens while deleting food");
        }
        callback(null, result);
      });
    }
  ], function(err, data) {
    callback(err === null ? false : true, data);
  });
}

```

has.js iz Controlers foldera koji smo prethodno naveli ima get, post, put i delete. Tu pozivamo ove funkcije koje smo kreirali (slike iznad) u has.js iz Models foldera.

Komande koje koristimo za to

- rethinkdb.table(food).delete().run(connection,function(err,result){}
- rethinkdb.table(food).run(connection,function(err,cursor) {}
- rethinkdb.table(food).get(foodData.id).run(connection,function(err,result) {}
- rethinkdb.table(food).insert({})

Frontend

Aplikacija ima deo koji je vidljiv u Browseru, ovde ćemo videti neke kodove iz tog Frontend dela. Koristimo HTML i Angular.js (na početku imamo objašnjenje)

index.html i home.html su nam vidljivi na na početnoj stranici aplikacije. Prikazujemo navigaciju naseg projekta pomoću koje prelazimo na druge stranice i ispod prikazujemo listu proizvoda koje smo dodali u našu bazu. Klikom na neki proizvod iz te liste vršimo porudžbinu.

```

<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>Marući Has i Aplikacija za ugostiteljske objekte</title>
<link href="/bower_components/angular-material/angular-material.css" rel="stylesheet" />
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="styles.css">
</head>
<body ng-app="starterApp" layout="column" ng-controller="HasController">
<script src="/bower_components/angular/angular.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/socket.io/socket.io.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/bower_components/angular-route/angular-route.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/bower_components/angular-messages/angular-messages.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/bower_components/angular-animate/angular-animate.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/bower_components/angular-aria/angular-aria.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/bower_components/angular-material/angular-material.js" type="text/javascript"></script>
<script src="/js/app.js"></script>

<md-toolbar layout="column" id="Navbar">
<span layout="row" layout-padding>
<div class="md-toolbar-tools" style="background-color: #f44336; color: white; padding: 5px 15px;">
<div style="display: inline-block; margin-right: 10px;">
<md-button ng-href="/" id="homebutton" material="md-button">
<md-button ng-href="/#/create" id="create" material="md-button">
<md-button ng-href="/#/view" id="view" material="md-button">
<md-button ng-href="/#/delete" id="delete" material="md-button">
</div>
</span>
</md-toolbar>

<div flex layout="column" layout-align="left" ng-view>
</div>
</body>
</html>

```

```

<md-content flex id="content" layout="column">
<div style="text-align: center; color: white; padding: 10px 0;">
<md-card ng-repeat="foodInfo in foodData" ng-hide="hiddenRow.indexOf($index) != -1">
<md-card-title>
<md-card-title-text>
<span class="md-headline">{{foodInfo.question}}</span>
</md-card-title-text>
</md-card-title>
<md-card-content>
<md-radio-group layout="column" ng-model="foodInfo.selected" ng-change="updateVote($index)">
<md-radio-button ng-repeat="hrana in foodInfo.hrana" ng-value="hrana.option" aria-label="{{hrana.option}}">
</md-radio-button>
</md-radio-group>
</md-card-content>
</md-card>
</md-content>

```


Ovaj deo govori koji fajl browser otvara. Ako je putanja napr. /create otvorice create.html fajl. Ispred /create u našem slučaju stoji localhost:3000

```
app.config(function($routeProvider){
  $routeProvider
    .when( path: '/', route: {
      templateUrl: 'home.html'
    })
    .when( path: '/create', route: {
      templateUrl: 'create.html'
    })
    .when( path: '/view', route: {
      templateUrl: 'view.html'
    })
    .when( path: '/delete', route: {
      templateUrl: 'delete.html'
    })
  ;
});
```

Ovde u data skupljamo podatke koji su prethodno upisani u formi na stranici Dodaj

```
var data = {
  "question" : $scope.formData.hasQuestion,
  "hrana" : [{
    "option" : $scope.formData.hasFood1, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood2, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood3, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood4, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood5, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood6, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood7, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood8, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood9, "vote" : 0
  }, {
    "option" : $scope.formData.hasFood10, "vote" : 0
  }]
};
```

Ispis poruke nakon dodavanja novih proizvoda u bazu

```
var message = {"title" : "", "message" : ""};
$http.post( url: '/has', data).success(function(response) {
  if(response.statusCode === 0) {
    message.title = "Uspeh !";
    message.message = "Ponuda je uspešno napravljena.";
    data["id"] = response.data.generated_keys[0];
    $scope.foodData.push(data);
  } else {
    message.title = "Greška !";
    message.message = "Greška u toku pravljenja ponude.";
  }
  $mdDialog.show(
    $mdDialog.alert()
      .parent(angular.element(document.querySelector( selectors: '#popupContainer'))))
      .clickOutsideToClose(true)
      .title(message.title)
      .textContent(message.message)
      .ok('U redu.')
      .targetEvent(ev)
  );
});
```

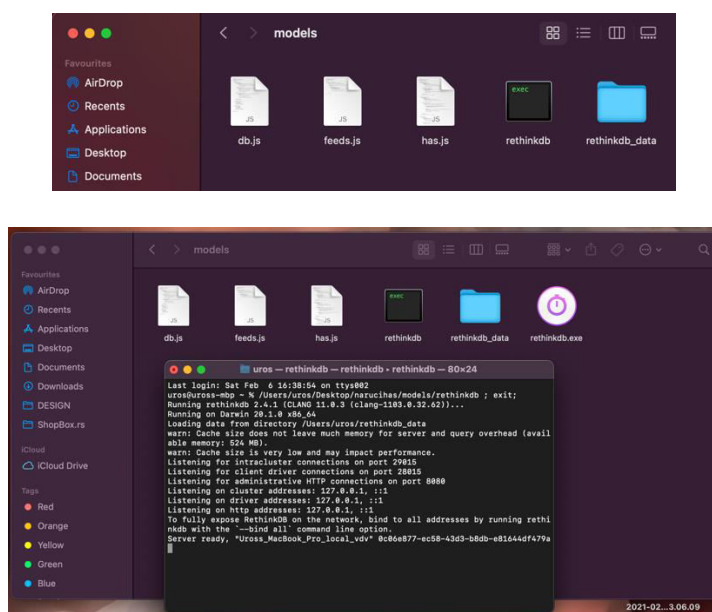
Zaključak Projekta

Moj zaključak je da sam uspeo da napravim aplikaciju koja radi u realnom vremenu. Kada se nešto poruči sa početne stranice, koja je za konobare, to se automatski ispisuje na stranici Kuhinja.

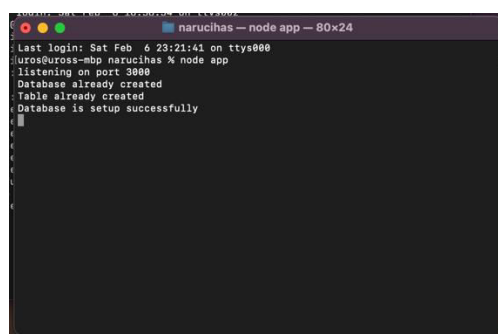
Ovo su nam omogućile ove sve tehnologije koje smo koristili Node.js, Express framework i RethinkDB.

U nastavku sledi objašnjenje kako pokrećemo projekat i kako on ustvari funkcioniše

Za početak pokrenućemo RethinkDB. U folderu našeg projekta postoji folder Models, u njemu se nalazi fajl rethinkdb. Kada ga pokrenemo otvoriće se Terminal i pokrenuti server.

Nakon toga otvaramo novi Terminal prozor pozicioniran na folder našeg projekta i kucamo komandu node app.

Kada smo to sve uradili možemo da otvorimo naš browser i kucamo localhost:3000. Prvo ćemo otići na stranicu Dodaj kako bi u našu bazu dodali hranu koju ćemo kasnije moći poručiti.

Naruči Has Aplikacija za ugostiteljske objekte

KONOBARI DODAJ KUHINJA IZBRIŠI

Unesite novu podlistu u Vaš Meni:

Jela sa roštilja 16/70

Proizvod

Pjeskavica

Proizvod

Cevapi

Proizvod

Bela vesalica

Proizvod

Punjena bela vesalica

Proizvod

Dimljena vesalica

Proizvod

Pileci raznjic sa slaninom

Proizvod

Dzigerica

Proizvod

Dzigerica u skrami

Proizvod

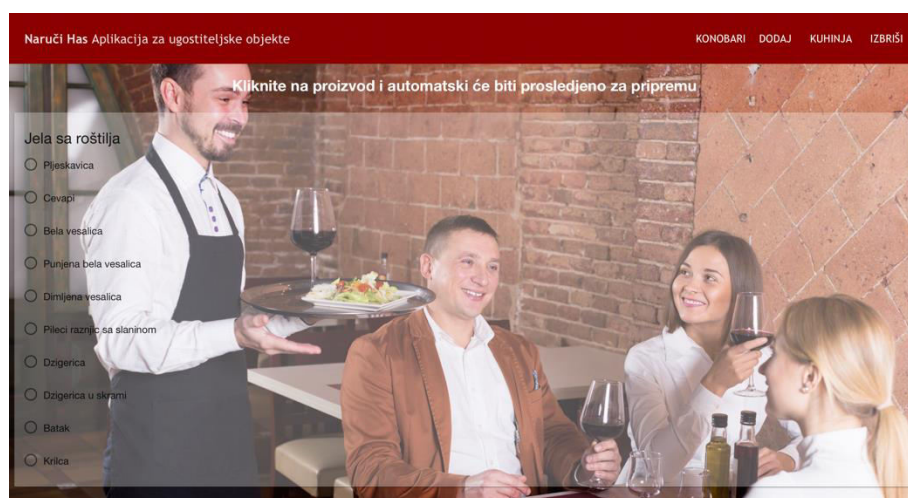
Batak

Uspeh !

Ponuda je uspešno napravljena.

U REDU.

Kada smo uspesno kreirali ponude u naš meni sada ćemo videti kako izgleda poručivanje. Zamisao je da konobar prosledi kuhinji šta sve treba pripremiti za goste.

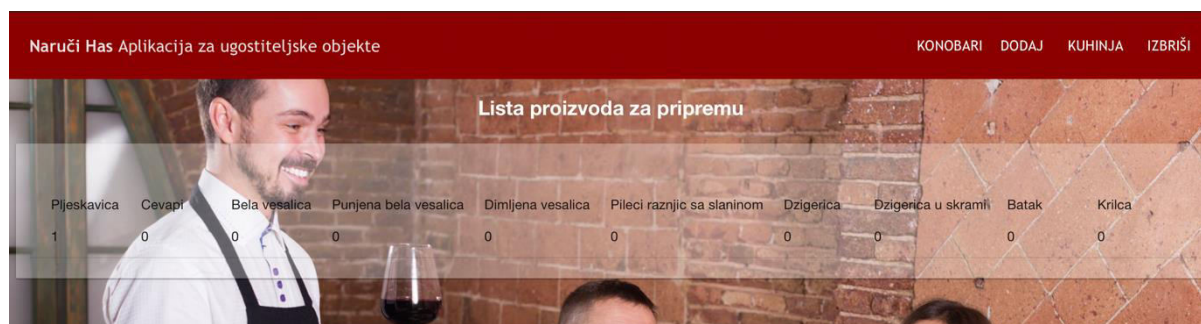
Sada ćemo da izvršimo jednu porudžbinu. Kliknemo napr. na pljeskavica i dobijamo poruku potvrde. Ovo sve radi u realnom vremenu i odmah se prikazuje.

Uspeh

Narudžba je primljena.

U REDU.

Sada ćemo preći na stranicu kuhinja. Ovde se skupljaju porudžbine. Kuvari ovde vide šta im je sve konobar poslao da treba da spreme.

Button Izbriši nam služi kao funkcija za brisanje svega iz baze.

